

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11Csp/27/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120204171
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120204171.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci navrhovateľa: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, Pribinova 25, 824 96 Bratislava, zastúpený: JUDr. Pavol Pospécha, advokát, Lichnerova 23, Senec, proti žalovanému: U. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX, o zaplatenie sumy 2.128,86 eura s príslušenstvom a zmluvnou pokutou, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2.128,86 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,4 % ročne zo sumy 2.128,86 eura od 17.12.2018 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 100,- eur splatných vždy do 28. dňa v mesiaci s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky stane sa splatným celý dlh.

II. Vo zvyšku sa žaloba z a m i e t a .

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručitou tunajšiemu súdu dňa 22.05.2020 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.128,86 eura, zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % denne a úrok z omeškania vo výške 0,4 % ročne zo sumy 2.128,86 eura od 17.12.2018 do zaplatenia, tak, že tento úrok z omeškania a táto zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 2.000,- eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohoto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 2.000,- eur len 5% ročný úrok z omeškania zo sumy 2.128,86 eura do zaplatenia, a náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 96,69 eura, ako aj náhradu trov súdneho konania.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že uzatvoril dňa 15.05.2017 so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 2.000,- eur. Poskytnutý úver spolu s úrokom sa žalovaný zaviazal splatiť v 48 mesačných splátkach vo výške 58,79 eura, v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve. Žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním splátok. Vzhľadom na omeškanie žalovaného s úhradou splátky č. 15 o viac ako tri mesiace, a to napriek predchádzajúcemu upozorneniu na uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, došlo k uplatneniu tzv. straty výhody splátok. Oznamenie o uplatnení práva podľa § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bolo žalovanému doručené dňa 29.11.2018. V súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok dňa 16.12.2018, kedy bol žalovaný povinný uhradiť doposiaľ neuhradené splátky úveru. Nakoľko tak žalovaný nespravil, je od nasledujúceho dňa v omeškaní s úhradou dlžnej sumy. Celková suma dlhu žalovaného voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatené a predstavuje sumu 2.128,86

eura (žalovaný do dnešného dňa zaplatil len sumu 1.187,06 eura). Žalovaný pristúpil k poisteniu schopnosti splácať úver poskytovaného spoločnosťou MetLife Europe Limited, pobočka poisťovne z iného členského štátu, ako organizačná zložka spoločnosti MetLife Europe Limited, so sídlom Lower Hatch Street, On Hatch 20, Dublin, Írsko. Na základe pristúpenia k poisteniu sa žalovaný zároveň v zmluve zaviazal nahradiť žalobcovi sumu poistného, ktoré žalobca platil poisťovateľovi. Túto povinnosť si žalovaný riadne a včas nesplnil a ku dňu zosplatnenia úveru mal uhradiť žalobcovi náhradu poistného v sume 494,- eur. Dňom zosplatnenia úveru poistenie zaniklo. Jednotlivé náhrady poistného boli splatné k 13. dňu v mesiaci, a teda odo dňa nasledujúceho po ich splatnosti je žalovaný s ich úhradou v omeškaní. Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním jednotlivých splátok, a následne aj celej zosplatnenej sumy, žalobcovi vznikol ďalej nárok na zmluvné pokuty vo výške 0,04 % denne zo sumy 2.128,86 eura od 17.12.2018 do zaplatenia. V súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka si žalobca popri nároku na zmluvné pokuty zo sumy omeškaných splátok uplatňuje aj úrok z omeškania vo výške podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. tak, aby výška zmluvnej pokuty a úroku z omeškania neprevyšovala priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa zákona č. 129/2010 Z.z. pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Žalobca si preto uplatňuje len časť zákonného úroku z omeškania vo výške 0,4 % p.a. zo sumy nesplatennej časti istiny úveru a úrokov. Výška úrokovej sadzby úroku z omeškania predstavuje rozdiel medzi sumou súčtu maximálnych prípustných sankcií podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a sumou uplatňovaných zmluvných pokút. Vzhľadom na uvedené žalobca uplatňuje úrok z omeškania 0,4 % ročne zo sumy 2 128,86 eura od 17.12.2018 do zaplatenia. Pokiaľ úrok z omeškania a zmluvná pokuta za omeškanie žalovaného so splácaním úveru spolu dosiahnu sumu poskytnutého úveru 2.000,- eur, žalobca odo dňa nasledujúceho po dosiahnutí tejto sumy uplatňuje len 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2.128,86 eura do zaplatenia. Žalobca zaslal žalovanému viacero písomných upomienok spolu s pokusom o zmier pred začatím súdneho konania. Žalovaný nereagoval na výzvy žalobcu, ako to vyplýva z Karty klienta - evidencie žalobcu o úhrade splátok. Okrem písomných upomienok bol žalovaný opakovane vyzvaný na splnenie jeho povinností, a to formou zaslania krátkych textových správ (sms správy), resp. pri telefonickom príp. osobnom kontakte. Napriek tomu zo strany žalovaného nedošlo k splneniu jeho záväzkov. V nadväznosti na zaslanie Pokusu o zmier pred začatím súdneho konania svojím právnym zástupcom si žalobca uplatňuje voči žalovanému náhradu nákladov spočívajúcich v odmene za právnu službu poskytnutú v súvislosti s týmto písomným uplatnením nárokov voči žalovanému. Výška tejto náhrady zodpovedá sume tarifnej odmeny za jeden úkon právnej pomoci určenej podľa príslušných predpisov o odmenách a náhradách advokátov vo výške 85,64 eura a paušálnej náhrade advokátovi vo výške jedného režijného paušálu v sume 11,05 eura. V doplnení žaloby žalobca uviedol, že dňa 15.05.2017 uzavrel žalobca so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2.000,- eur. Žalovaný sa v zmluve zaviazal uhradiť úver spolu s úrokom v 48. mesačných splátkach vo výške 84,79 eura (z toho splátka poistenia vo výške 26,- eur). Na základe pristúpenia k poisteniu sa žalovaný zároveň v zmluve zaviazal nahradiť žalobcovi sumu poistného, ktoré žalobca platil poisťovateľovi. Túto povinnosť si žalovaný riadne a včas nesplnil a ku dňu zosplatnenia úveru mal uhradiť žalobcovi náhradu poistného v sume 494,- eur. Dňom zosplatnenia úveru, ktoré nastalo dňa 16.12.2018, poistenie zaniklo (od splátky č. 20 sa mesačná splátka tým pádom znížila na 58,79 eura). Jednotlivé náhrady poistného boli splatné k 13. dňu v mesiaci, a teda od dňa nasledujúceho po ich splatnosti je žalovaný s ich úhradou v omeškaní. Z celkovej sumy úveru 3.315,92 eura (19 splátok vo výške 84,79 eura, 29 splátok vo výške 58,79 eura) žalovaný uhradil splátky vo výške 1.187,06 eura (príloha - prehľad platieb). Na základe vyššie uvedeného záväzku žalovaného vo výške 2.128,96 eura pozostávajú: zo sumy neuhradených záväzkov podľa úverovej zmluvy a ktoré predstavujú súčet neuhradených splátok, t.j. sumu 1.998,86 eura, a zo sumy neuhradených záväzkov na náhradu poistného, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi, t.j. sumu 130,- eur. Posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver za požadovaných/navrhnutých podmienok je v rámci postupov a praxe žalobcu vykonávané zisťovaním a overovaním údajov o výške príjmov a výdavkov žalovaného, samotnom žalovanom (predloženie dokladu totožnosti) a tiež sa vykonáva preverenie v tzv. negatívnej databáze dlžníkov (obsahuje údaje o osobách porušujúcich svoje záväzky u iných poskytovateľov úverov a pôžičiek). Na základe takto zhromaždených údajov žalobca vykoná ich vyhodnotenie a na základe interne stanovených kritérií rozhodne o schválení / zamietnutí žiadosti. Okrem uvedeného, zákonnou povinnosťou žiadateľa o úver je uvádzať pravdivé a úplné informácie. V prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8500189707 bola žiadosť o poskytnutie úveru predložená v máji 2017 a jej súčasťou je analýza bonity. Správnosť a pravdivosť údajov získavaných od žalovaného bola potvrdená aj jeho podpisom. Získané údaje boli v rámci zákonných možností overené: využitím údajov z databázy

NRKI (nebankový register klientských informácií) - overenie existencie záväzkov žiadateľa a v prípade ich existencie aj platobnej morálky v iných spoločnostiach; na stránke MV SR overenie dokladu totožnosti - overenie databázy odcudzených a stratených občianskych preukazov; dopytom do databázy Sociálnej poisťovne ohľadom zamestnania a evidovaného vymeriavacieho základu pre účely posudzovania príjmu alebo poberania dávok sociálneho poistenia; na stránkach www.orsr.sk, www.zrsr.sk, www.finstat.sk - kontrola zamestnávateľa (adresa, konkurzy); na stránkach www.dlznik.sk, ru.justice.sk - kontrola vyhlásených konkurzov (klient). V prípade nájdania akéhokoľvek negatívneho záznamu vo vyššie uvedených prípadoch by bola príslušná informácia vytlačená a založená do zložky žiadateľa a žiadosť by bola zamietnutá; v opačnom prípade sa nič netlačí (to je aj prípad posudzovanej žiadosti). Zamestnávateľ P. F. s.r.o. a výška deklarovaného príjmu v sume 1.300,- eur bola preverená prostredníctvom dopytu do Sociálnej poisťovne. Ako výdavky boli oznámené žalovaným celkovo výdavky v sume 330,14 eura. Výška príjmov a výdavkov bola vyhodnotená so zameraním najmä na výšku tzv. voľných zdrojov zostávajúcich žalovanému po úhrade všetkých už jestvujúcich výdavkov. Tieto sa použili na posúdenie, či z takto zistených voľných zdrojov bude možné pre žalovaného uhradiť splátku na úhradu ním požadovaného úveru. Celková výška záväzkov žalovaného bola spolu 714,93 eura: minimálne životné výdavky vo výške 198,09 eura; iné splátka úverov v spoločnosti P. N. F., s.r.o. vo výške 132,05 eura; 84,79 eura - splátka úveru č. 8500189707. Z vyššie uvedeného vyplývalo že voľné zdroje žalovaného (ako rozdiel medzi príjmom a výdavkami) predstavujú spolu sumu 1.068,58 eura. Žalobca uvádza, že v čase schvaľovania žiadosti o úver pri skúmaní bonity, koná s cieľom zabezpečiť návratnosť peňažných prostriedkov, ktoré by mal žiadateľovi poskytnúť (ochrana vlastných hospodárskych záujmov).

3. Ako dôkazy žalobca predložil Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, Splátkový kalendár zo dňa 15.05.2017, Prihlášku do poistenia zo dňa 12.05.2017, výpis z účtu žalobcu, Prehľad splácania, Oznámenie o zosplatnení zo dňa 28.10.2018, kópiu obálky, Pokus o zmier pred začatím súdneho konania zo dňa 31.12.2018, Všeobecné obchodné podmienky pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere, Prehľad platieb, Kartu klienta, Žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXX zo dňa 15.05.2017, Výpis z registra klientských informácií, výplatné pásky, výpis z účtu.

4. Žalovanému bola žaloba s prílohami doručená, k tejto sa vyjadril v tom zmysle, že sa so zástupcom pre vymáhanie pohľadávok dohodli na vytvorení splátkového kalendára.

5. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

6. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie vyššie citovanými listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, ako aj výsledkom elektronickej lustrácie žalovaného v Sociálnej poisťovni (§ 295 CSP), keď pojednával v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti a v neprítomnosti žalovaného, ktorý mal predvolanie doručené (na čl. 60), svoju neprítomnosť neospravedlnil, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

8. Žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 12.05.2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXX, ktorou sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému úver vo výške 2.000,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 48-och mesačných splátkach vo výške 58,79 eura (41,67 eura splátka istiny a 17,12 eura splátka úroku) so splatnosťou k 13. dňu v mesiaci počínajúc 13.06.2017, s termínom konečnej splatnosti 13.05.2021, pri ročnej úrokovej sadzbe vo výške 18,04%, s tým, že celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, bola vo výške 2.821,92 eura. Ročná percentuálna miera nákladov bola uvedená vo výške 19,54 % a priemerná RPMN vo výške 15,12 %. Na základe prístúpenia k poisteniu sa žalovaný v zmluve zaviazal tiež nahradiť sumu poistného, ktoré žalobca platil poisťovateľovi, pričom dňom zosplatnenia úveru 16.12.2018, poistenie zaniklo a náhrada poistného k uvedenému dňu predstavuje sumu 494,- eur. Vychádzajúc z výpisu z účtu žalobcu bola žalovanému titulom úveru vyplatená suma 2.000,- eur, pričom podľa nepopretého skutkového tvrdenia žalobcu a prehľadu platieb zaplatil žalovaný z poskytnutého úveru celkom sumu 1.187,06 eura. Oznámením o zosplatnení zo dňa 28.10.2018 žalobca úver predčasne zosplatnil, ktoré oznámenie bolo doručované žalovanému na adresu

zo zmluvy, ktorá je zároveň adresou jeho trvalého pobytu, pričom žalovaný zásielku neprevzal v odbernej lehote a táto sa dňa 29.11.2018 vrátila žalobcovi.

9. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

10. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

11. Podľa § 494 OZ, z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

12. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 499 OBZ, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

14. Podľa § 502 ods. 1 OBZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľností určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

16. Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (2)

18. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

20. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

21. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

22. Podľa § 544 ods. 1 a 2 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. (1) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. (2)

23. Podľa § 37 ods. 1 a 2 OZ, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. (1) Právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný. (2)

24. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (1) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. (2) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. (3)

25. Podľa § 53 ods. 5 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

26. Právny vzťah založený predmetnou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.) a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ, zákona č. 129/2010 Z.z.), keďže žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože mu bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania (§ 2 písm. a) a b) zák.č. 129/2010 Z.z.). S poukazom na vyššie uvedené a vychádzajúc zo zásady lex specialis derogat legi generali, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade sú ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., má prednosť pred všeobecnou úpravou, súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi zmluvy podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

27. Žalobca a žalovaný uzavreli zmluvu, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 písm. d) ZoSÚ, na základe uzatvorenej zmluvy žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver a žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Keďže zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) ZoSÚ, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu

uzavretia zmluvy). Po preskúmaní zmluvy dospel súd k záveru, že predmetná zmluva obsahuje všetky náležitosti požadované ustanovením § 9 ods. 2 ZoSÚ. Žalobca tiež v konaní listinným dôkazmi (údaje poskytnuté žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru, výplatné pásky) preukázal, že si splnil svoju povinnosť podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Z uvedeného vyplýva, že žalobca má nárok na úroky a poplatky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

28. Z vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba je v celom rozsahu požadovanej istiny vo výške 2.128,86 eura, pozostávajúcej z neuhradených splátok, dôvodná. V konaní bolo preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o úvere, na základe ktorej zmluvy žalobca poskytol žalovanému peňažné plnenie a žalovaný sa zaviazal vrátiť žalobcovi poskytnuté peňažné prostriedky spolu s dohodnutým úrokom, ako aj nahradiť poisťné. Žalovaný si svoju povinnosť zo zmluvy o úvere nesplnil, pričom z dôvodu omeškania so splácaním úveru žalobca úver predčasne zosplatnil listom zo dňa 28.10.2018. Z celkovej sumy, ktorú mal žalovaný zaplatiť, vo výške 3.315,92 eura (19 splátok vo výške 84,79 eura a 29 splátok vo výške 58,79 eura), zaplatil žalovaný iba sumu 1.187,06 eura (keď žalovaný zaplatenie vyššej sumy nepreukázal), z čoho vyplýva nárok žalobcu na zaplatenie sumy 2.128,86 eura. Vzhľadom na uvedené uložil súd žalovanému vo výroku I. rozsudku povinnosť zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu v celkovej výške 2.128,86 eura.

29. Keďže žalovaný peňažný záväzok včas a riadne nesplnil, vznikol žalobcovi nárok požadovať od žalovaného popri plnení sumy vo výške 2.128,86 eura i úrok z omeškania, keďže ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu. K predčasnemu zosplatneniu úveru došlo dňa 14.12.2018, t.j. 15 dní po doručení oznámenia zo dňa 28.10.2018, ktoré bolo doručené žalovanému dňa 29.11.2018 (zásienka doručovaná na adresu zo zmluvy, ktorá je zároveň adresou trvalého pobytu a ktorú žalovaný neprevzal v odbernej lehote), čo medzi stranami nebolo sporné. Žalovaný sa tak dostal do omeškania so zaplatením peňažného dlhu odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru, t.j. odo dňa 15.12.2018, od ktorého dátumu má žalobca nárok na zaplatenie úroku z omeškania. Keďže si však žalobca uplatnil úrok z omeškania až odo dňa 17.12.2018, súd mu od tohto neskoršieho dátumu úrok z omeškania priznal. Vychádzajúc z uvedeného by mal žalobca nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov viac, ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Žalobca by tak mal popri dlžnej istine aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5% (5 + 0,00 %) ročne, keďže si však žalobca uplatnil úrok z omeškania vo výške 0,4% ročne, pričom súd nemôže prekročiť žalobu, priznal mu úrok z omeškania v požadovanej, t.j. nižšej, výške.

30. Súd nepriznal žalobcovi nárok na ním uplatnenú zmluvnú pokutu vo výške 0,04% denne z dlžnej sumy. Súd poukazuje na to, že zmluvná pokuta predstavuje dojednanie o osobitnej forme poplatku pre prípad omeškania žalovaného, ktorý nevyplýva priamo zo zákona. Podľa názoru súdu je dojednanie o tejto zmluvnej pokute (čl. 11, ods. 11.1. zmluvy) neplatné podľa § 39 OZ aj pre jeho rozpor so zákonom, pretože obchádza ustanovenie § 517 ods. 2 OZ, ktoré je kogentným ustanovením presne vymedzujúcim maximálnu výšku úroku z omeškania, ktorú si žalobca v súvislosti s omeškaním dlžníka môže uplatniť. V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/58/1998 zo dňa 27.10.1998, podľa ktorého „z povahy ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. vyplýva, že kogentne je stanovená iba horná hranica úrokov z omeškania, ktorej prekročenie nie je prípustné. Veriteľ peňažnej pohľadávky môže od dlžníka, ktorý je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, uplatňovať úroky z omeškania aj v menšom rozsahu, než ustanovuje cit. právny predpis.“

31. Navyše, zmluvná pokuta nebola individuálne dojednaná, ale bola žalobcom uvedená v rámci formulárovej zmluvy, ktorej obsah žalovaný nemohol ovplyvniť, a to zároveň v rámci rozsiahleho textu zmluvy mimo dojednaných podmienok spotrebiteľského úveru, bez akéhokoľvek zvýraznenia. Dojednanie o zmluvnej pokute súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 53 ods. 1 OZ, a preto neplatnú podľa §53 ods. 5 OZ. Jej neprijateľnosť vyplýva zo skutočnosti, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. K tomuto záveru dospel súd s ohľadom na skutočnosť, že predmetná zmluva obsahuje nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty jednostranne iba v neprospech žalovaného (spotrebiteľa) pre prípad porušenia jeho zmluvných povinností, pričom pre prípad porušenia zmluvných povinností zo strany dodávateľa neexistuje v zmluve žiadna sankcia v

podobe zmluvnej pokuty v prospech spotrebiteľa. Zároveň zmluvná pokuta duplicitne, ako úrok z omeškania, sankcionuje omeškanie spotrebiteľa s peňažným plnením. Spotrebiteľské zmluvy pritom nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda neprijateľné zmluvné podmienky, pod sankciou absolútnej neplatnosti. Súd preto žalobu v časti uplatnenej zmluvnej pokuty, z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, zamietol.

32. V časti uplatneného úroku z omeškania 5% ročne, ktorý žalobca žiadal priznať po tom, čo by úrok z omeškania a zmluvná pokuta dosiahli sumu 2.000,- eur, súd žalobe nevyhovel, pretože reálne (pri nároku len na úrok z omeškania, lebo len tento bol uznaný za dôvodný) by táto situácia nastala až cca po 235 rokoch, ak by za celé obdobie žalovaný nezaplatil žiadnu čiastku z istiny (úrok 0,4% ročne z priznanej istiny 2.128,86 eura predstavuje sumu 2.000,- eur až za 235 rokov, než by prišlo do úvahy priznanie nároku na úrok z omeškania vo výške 5% ročne). S poukazom na uvedené mal súd za to, že žalobcom požadované plnenie je vzhľadom na priemernú dĺžku života človeka plnením nemožným (§ 37 ods. 2 OZ), a preto súd v tejto časti žalobou uplatnený nárok zamietol.

33. Žalobca si v konaní tiež uplatnil nárok na zaplatenie sumy 96,69 eura predstavujúcej náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky, ktorá suma pozostáva z náhrady za úkon právnej služby pokus o zmier (85,64 eura odmena + 11,05 eura režijný paušál), v ktorej časti súd žalobu považoval za nedôvodnú z nasledovných dôvodov.

34. Súd konštatuje, že svojou povahou ide o trovy konania, ktoré však môžu byť priznané až za úkony, ktoré vzniknú po podaní žaloby. Navyše, nebolo preukázané, že advokátska kancelária, ktorá výzvu vyhotovila, bola na tento úkon splnomocnená žalobcom. Okrem toho, v konaní nebol preukázaný ani vznik takéhoto nákladu, keďže nebolo preukázané, že by bola výzva skutočne odoslaná, a zároveň že by žalobcovi bola vystavená faktúra za tento konkrétny úkon, ktorú by aj žalobca uhradil. Pretože súd nemal preukázaný vznik takéhoto príslušenstva pohľadávky, žalobu v tejto časti zamietol. Už len nad rámec súd uvádza, že v prípade uvedenej výzvy ide o výzvu, ktorá je realizovaná hromadne, ktorá však vo svojej podstate nemá charakter úkonu právnej služby, ale ide výzvu na plnenie, ktorú si mohol žalobca vyhotoviť sám.

35. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov tak súd považoval žalobu za dôvodnú v časti o zaplatenie sumy 2.128,86 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,4 % ročne zo sumy 2.128,86 eura od 17.12.2018 do zaplatenia, preto jej vo výroku I. rozsudku vyhovel, a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú vo výroku II. zamietol.

36. Podľa § 232 ods. 2 až 4 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. (2) Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. (3) Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia. (4)

37. Vzhľadom na výšku istiny s príslušenstvom, ku ktorej zaplateniu zaviazal súd žalovaného, ako aj vzhľadom na jeho príjem cca 1.500,- eur brutto (vyplývajúci z výsledku el. lustrácie žalovaného Sociálnej poisťovni) mal súd za to, že je dôvodné umožniť žalovanému splácať dlh v splátkach po 100,- eur mesačne so splatnosťou do 28. dňa v mesiaci s tým, že v prípade, že dôjde k omeškaniu s plnením čo i len jednej splátky, stane sa splatným celý dlh. Pri uvedenej výške splátky bude dlh zo strany žalovaného uhradený žalobcovi v primeranom čase (v rámci v súdnej praxi ustálenej dobe 36 mesiacov), pričom na ochranu žalobcu slúži strata výhody splátok v prípade omeškania sa žalovaného s plnením čo i len jednej splátky.

38. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

39. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (1) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. (2)

40. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

41. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

42. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, keď žalobcovi bola uplatnená celá istina, z čoho vyplýva plný úspech žalobcu, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalobcu voči žalovanému na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100% trov konania, o čom súd rozhodol vo výroku III. rozsudku, keď v konaní nebol tvrdený a súd sám nezistil dôvod na postup podľa § 257 CSP. Pri zamietnutí žaloby v časti príslušenstva súd na uvedené neprihliadal ako na smerodajné pri určení výšky úspechu žalobcu, pretože príslušenstvo nebolo samostatným predmetom konania. Súd pritom podporne poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č.k. 10CoPr/2/2016-361 zo dňa 27.06.2016, v ktorom odvolací súd uviedol, že „súd prvej inštancie ... pochybil tiež v tom, že pri posudzovaní úspechu a neúspechu vyčísloval výšku priznaných úrokov z omeškania ku dňu rozhodnutia súdu, pričom pre takýto postup by bol dôvod len vtedy, ak by úroky z omeškania tvorili samostatný predmet konania, ak sú však len príslušenstvom istiny, pri posudzovaní miery úspechu v konaní nie je dôvod na úroky z omeškania prihliadať.“ O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).